

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Мова і література (німецька). Переклад
ПРОЄКТ

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія**

галузі знань 03 Гуманітарні науки

**Освітня кваліфікація: Магістр філології за спеціалізацією
035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
(протокол № від «...» _____ 2023 р.)

Освітньо-професійна програма введена в дію з 1 вересня 202 р.
наказ №...-з від «...» _____ 2023 р.

Луцьк – 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою ВНУ імені Лесі Українки у складі:

1. Лисецька Н. Г., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології ВНУ імені Лесі Українки, гарант ОПП.
2. Рись Л. Ф., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології ВНУ імені Лесі Українки.
3. Макарук Л. Л, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики ВНУ імені Лесі Українки.
4. Зубач О. А., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології ВНУ імені Лесі Українки.
5. Божик Д. М., здобувач ОПП «Мова і література (німецька). Переклад» другого магістерського рівня вищої освіти.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється ПОРЯДКОМ формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (згідно з рішенням Вченої ради ВНУ імені Лесі Українки від 30.03.2023 р., протокол № 4, наказ № 140-з від 30.03.2023 р.) і Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки, протокол № 15 від 24.12.2020 р.).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальності 035 Філологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет іноземної філології, кафедра німецької філології
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр , спеціальність – 035 Філологія , спеціалізація – 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, освітня програма – «Мова і література (німецька). Переклад».
Офіційна назва освітньої програми	Мова і література (німецька). Переклад
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитована. Серія, номер, дата видачі сертифіката УД, №03013346, 04.11.2020. Строк дії сертифіката 01.07.2024. https://vnu.edu.ua/uk/sertyfikaty-pro-akredytatsiyu
Цикл/рівень	НРК України – сьомий рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – сьомий рівень
Передумови	Диплом бакалавра, спеціаліста, магістра
Мови викладання	Українська, німецька, англійська
Термін дії освітньої програми	3 2020 н. р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Оприлюднення на сайті: https://vnu.edu.ua/uk/
2 – Мета освітньо-професійної програми	

Формування професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) у магістрів для забезпечення ефективного професійного спілкування в академічному та професійному середовищах; розвиток прагнення до науково-дослідної діяльності.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність – 035 Філологія Спеціалізація – 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька <i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності є німецька та англійська мови (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</i> <i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації німецькою та англійською мовами.</i> <i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i> <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, методика викладання у ЗВО, інформаційно-комунікаційні технології.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Вища освіта у галузі філології з комплексною підготовкою висококваліфікованого філолога-перекладача із знанням німецької та англійської мов як засобу спілкування професіоналів на рівнях C1 та C2, здатних здійснювати ефективну міжкультурну

	комунікацію, аналіз та переклад текстів різного спрямування та вести науково-дослідницьку діяльність. Ключові слова: філологія, переклад, література, іноземні мови, наукова комунікація, міжкультурна комунікація.
Особливості програми	Здобувачі вищої освіти продовжують вивчати дві іноземні мови, німецьку та англійську, а завдяки можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання можуть обирати і вивчати третю іноземну мову та інші освітні компоненти, що пропонуються кафедрою німецької філології, а також викладачами усіх кафедр університету. Програма передбачає проходження переддипломної перекладацької та переддипломної педагогічної практик, дає можливість брати участь у міжнародних програмах академічного обміну (наприклад, в рамках угоди про співпрацю з Університетом м. Фехта, Німеччина, і з Поморською академією у м. Слупськ, Польща). Участь здобувачів вищої освіти у семінарах, тренінгах та воркшопах Німецької служби академічних обмінів (DAAD), залучення лекторів Німецької служби академічних обмінів до освітнього процесу. Участь здобувачів вищої освіти у студентських науково-проблемних гуртках/групах. Викладання німецькою, англійською та українською мовами. Після завершення навчання здобувачі мають можливість навчатися в аспірантурі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр філології за спеціальністю 035 Філологія (035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька) може залучатися до таких видів економічної діяльності відповідно до національного класифікатора професій (за ДК 003-2010 зі змінами від 25.10.2021 р.): 23 - професіонал в галузі освіти та навчання; 2310 - викладач закладів вищої освіти; 2444.1 - філолог, молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади), науковий співробітник (філологія, лінгвістика та

	переклади); 2444.2 - лінгвіст, перекладач, редактор-перекладач. Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти; у засобах масової інформації, інтернет-маркетингу, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів.
Подальше навчання	Продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Програма передбачає студентоцентроване навчання, яке реалізується на основі таких методів: - пасивні (інформаційно-рецептивні та пояснювально-ілюстративні); - активні й інтерактивні (бесіди, діалоги, дискусії на відповідну тематику, мозковий штурм, асоціограми); - евристичні (рефлексії на певну тематику, написання творів, есе тощо); - творчі, проблемно-пошукові методи (обмін думками, використання на заняттях власного досвіду, фонових знань, вираження світогляду); - методи контролю та самоконтролю (тести, твори, контрольні роботи); - комунікативні методи (робота в парах, групах тощо). Використовуються інформаційно-комунікаційні та мережеві технології (навчання на платформі Moodle, Microsoft Teams, Google classroom; застосування онлайн-сервісів для створення інтерактивних вправ: https://learningapps.org/, https://www.learningsnacks.de/, https://kahoot.com/ тощо). Форми організації навчання: лекції, практичні та семінарські заняття, комбіноване навчання, індивідуальні завдання, консультації, самостійна робота студентів, проходження переддипломної перекладацької та переддипломної педагогічної практик, написання кваліфікаційної роботи магістра.

Оцінювання	Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з <u>ПОЛОЖЕННЯМ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки</u> . Контрольні заходи включають поточний (опитування, перевірка результатів виконання різноманітних завдань) і підсумковий контроль у формі модульного контролю, семестрового заліку та екзамену, атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. ФК 9. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів з використанням інноваційних технологій у викладацькій та перекладацькій діяльності, володіти концептуальними засадами галузевого перекладу. ФК 10. Здатність володіти різними видами методів та прийомів для забезпечення якісного перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18. Забезпечувати з використанням інноваційних технологій лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну

адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів, а також галузевого перекладу.

ПРН 19. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад) у різножанрових текстах та при галузевому перекладі.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, залучені до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю та/або вчені звання. До реалізації освітньої програми залучаються також лектори Німецької служби академічних обмінів. Деякі науково-педагогічні працівники, які викладають на ОП, володіють мовними сертифікатами рівнів C1 та C2, а також сертифікатами екзаменатора міжнародних стандартизованих іспитів Гете-Інституту.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми відповідає чинним технологічним вимогам до провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (чинний) в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: офіційний веб-сайт Волинського національного університету імені Лесі Українки, сторінки факультету та кафедри, де розміщена основна інформація про наукову та навчально-методичну діяльність (освітньо-професійні програми, навчальні плани, силабуси з навчальних дисциплін тощо); можливість використання інформаційно-методичних пакетів навчальних дисциплін, оприлюднених на платформі Moodle, Microsoft Teams, Google Classroom; інформаційні ресурси бібліотеки Волинського національного університету імені Лесі Українки (електронний каталог, передплачені періодичні видання, каталог нових надходжень, інституційний репозитарій); німецькомовні ресурси бібліотеки Німецької академічної служби обміну та німецькомовної літератури Фонду імені Ріхарда Окунівського і Манфреда Мьоллера.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 29 червня 2022 р.
Міжнародна кредитна мобільність	Участь здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології у програмі академічного обміну в рамках угод з Університетом м. Фехта, Німеччина , і Поморською академією в м. Слупськ, Польща .
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови володіння українською мовою або після навчання на підготовчому відділенні.

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність
Перелік компонент ОП**

Код н/д (номер з/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Проектний менеджмент у галузі	3	залік
ОК 2	Сучасні педагогічні технології і методики навчання й викладання в ЗВО	4	екзамен
ОК 3	Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність	3	екзамен
ОК 4	Новітні тенденції сучасної лінгвістики	3	екзамен
ОК 5	Філософія мови	3	екзамен
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 6	Основна іноземна мова	10	залік / екзамен/ екзамен
ОК 7	Друга іноземна мова (англійська)	10	екзамен / екзамен
ОК 8	Концептуальні засади галузевого перекладу	4	екзамен
ОК 9	Переклад і редагування текстів	4	екзамен

ОК 10	Цифрова лінгвістика	3	екзамен
ОК 11	Сучасний літературний процес та аналіз художнього тексту	5	екзамен
ОК 12	Переддипломна педагогічна практика	4	залік
ОК 13	Переддипломна перекладацька практика	5	залік
ОК 14	Кваліфікаційна робота	5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66 кредитів	
2. Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Дисципліна 1	4	залік
ВК 2	Дисципліна 2	4	залік
ВК 3	Дисципліна 3	4	залік
ВК 4	Дисципліна 4	4	залік
ВК 5	Дисципліна 5	4	залік
ВК 6	Дисципліна 6	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		24 кредита	
Загальний обсяг освітньої програми		90 кредитів	

* дисципліна читається для іноземних студентів та осіб без громадянства

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» спеціальності 035 Філологія здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра та присвоєнням освітньої кваліфікації магістра філології за спеціалізацією 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька. Атестація передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК) компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

5. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК) компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19
ОК 1 Проектний менеджмент у галузі			+	+												+	+		
ОК 2 Сучасні пед. технології і методики навчання й викладання в ЗВО	+	+	+	+	+							+	+						
ОК 3 Методол. наук. досліджень та академ. доброчесність	+	+	+	+							+	+	+		+	+	+		
ОК 4 Новітні тенденції сучасної лінгвістики		+		+			+		+				+						
ОК 5 Філософія мови	+	+		+		+	+		+		+	+	+	+			+		
ОК 6 Основна іноземна мова	+	+			+	+						+	+	+		+			
ОК 7 Друга іноземна мова	+	+			+	+						+		+					
ОК 8 Концептуальні засади галузевого перекладу	+	+	+						+	+		+				+		+	+
ОК 9 Переклад і редак. текстів	+	+	+			+				+		+		+	+	+		+	+
ОК 10 Цифрова лінгвістика		+	+	+		+			+	+	+	+	+						
ОК 11 Суч. літературний процес та аналіз художнього тексту		+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+		+		
ОК 12 Переддипломна педагогічна практика	+	+	+	+	+	+						+	+			+			

[illegible]

Керівник групи забезпечення

Рись Л. Ф.

Гарант освітньої програми

Лисецька Н. Г.